

Motion till riksdagen

1985/86:Fö411

Lars-Ove Hagberg m. fl. (vpk)

Åtgärder mot översvämning

Under 1985 inträffade svåra översvämningar i Dalarna. I efterhand kan man konstatera att de till stor del kunnat undvikas om man utnyttjat de befintliga regleringsmagasinen som flödesdämpare. I stället låg kraftbolagen överlag med fulla magasin trots att SMHI gått ut och varnat för risk för översvämningar. Magasinen hade därigenom ingen möjlighet att svälja mer vatten när regnet öste ner i början på september. Detta förhållande är oacceptabelt och får inte upprepas. Därför måste riksdagen anvisa åtgärder som förhindrar ett sådant upprepande.

Skälet till att kraftbolagen hade magasinerna fulla var till stor del att man ville vänta till vintern med att tappa ur magasinerna. Under december—mars kan man på den s. k. kraftbörsen sälja Dalälvens vatten som dyr toppkraft till mångdubbelt högre pris än vad man får ut i augusti—september. Detta i sin tur beror på den höga elvärmeförbrukningen i Sverige på grund av kärnkraftutbyggnaden. Kärnkraften kan dock inte användas som toppkraft, den måste gå med gasen i botten både i september och i januari för att få ekonomi. I stället är det vattenkraften som får sättas in när det blir kallt. Elvärmeförbrukningen är normalt ca 3 gånger så hög i januari som i september. Det är därför lönsamt för vattenkraftföretagen att spekulera i elvärme och toppkraft. Denna spekulation ökar emellertid risken för översvämningar i älvarnas dalgångar.

Det som borde gjorts i augusti i fjol var att länsstyrelserna när de fått SMHI:s översvämningssvarning begärt att kraftföretagen omedelbart börjat tappa ur sina regleringsmagasin så att de kunde få plats för eventuella ösregn där. Så skedde inte, och det finns ingen garanti för att så skall ske nästa gång heller. Därför föreslår vpk att det skall lagstadgas att kraftföretagen vid översvämningssrisker måste tappa ur sina regleringsmagasin till en rimlig nivå ur flödesdämpande synvinkel. Denna nivå bör enligt vår uppfattning vara på ca 75 % fyllnadsgrad. Om så hade skett i augusti 1985 hade sannolikt inga svårare översvämningsskador inträffat.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda föreslås

att riksdagen hos regeringen begär förslag till lagstiftning om skyldigheten för kraftbolagen att sänka nivån i regleringsmagasinen när

det enligt SMHI föreligger översvämningsrisk, enligt vad som anförs
i motionen.

Mot. 1985/86
Fö411

Stockholm den 27 januari 1986

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Sven Henricsson (vpk)

Paul Lestander (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Tore Claeson (vpk)